

UITVAARTONDERNEMERS STAAN DAG EN NACHT KLAAR

“Leven onder een vergrootglas”

Mark en Yolanda Pijper genieten van de kleine dingetjes, zoals een keer met alle kinderen samen koffiedrinken.

Als uitvaartondernemers zijn Mark en Yolanda Pijper dag en nacht bereikbaar. Veel vrije tijd hebben ze dan ook niet. Hun kinderen weten: “Leuke dingen doen – bijvoorbeeld een keer samen koffiedrinken – gebeurt last minute.”

Al heel lang leek het ons leuk om Mark en Yolanda Pijper eens uitgebreid te interviewen. Vragen genoeg. Hoe is het om op Texel een uitvaartbedrijf te hebben? Is dat heel anders dan aan de overkant? Met hoeveel mensen doe je dat? En houd je in drukke tijden tijd over voor een privéleven?

Ze wilden graag meewerken, vertelden ze toen we ze in oktober vorig jaar benaderden. “Maar het is momenteel even te druk om rustig om tafel te gaan. Zullen we het doorschuiven naar het voorjaar?”, vroeg Yolanda. Prima, maar half april hadden ze nog steeds weinig tijd. Toch stelden ze voor een afspraak te maken. “Anders komt het er nooit van!” De afspraak kwam er, maar werd toch afgezegd, toen pagina drie van deze krant volledig volliep met rouwadvertenties en er elke dag wel een uitvaart was.

Sindsdien hadden we geregeld contact, maar elke keer was er wel een goede reden om nog even te wachten. Tot afgelopen vrijdag. Maar vijf minuten voor we elkaar zouden treffen, ging mijn telefoon: Yolanda. “Ben je al onderweg? We zaten er al klaar voor, maar Mark is zojuist weggeroepen. Misschien dat het over een uur nog lukt...”

Vierde generatie

Mark en Yolanda vormen de vierde generatie van het familiebedrijf, dat in 1919 werd gesticht door Nanning Maat, een overgrootvader van Yolanda. Hij had er geen fulltime baan aan en was in de eerste jaren nog bode op het gemeentehuis. Het bedrijf werd voortgezet door zijn zoon Gerrit en later door diens zoon Arie, Yolanda's vader. Zij heeft het werk van huis uit meegekregen. “Ik vond het altijd wel bijzonder en wilde er best in verder. Maar vind maar eens een partner die dat ook wil. En in je eentje zo'n bedrijf run-

nen lukt niet”, zegt Yolanda, die na de middelbare school in een van de kledingwinkels van Mantje aan de slag ging.

Mark leek niet die partner. Zijn ouders hadden een garagebedrijf en ook zelf was hij vooral geïnteresseerd in techniek. Ze hadden net verkering, toen Mark terug naar Amsterdam verhuisde, waar hij was opgegroeid en een baan kreeg bij een medisch kinderdagverblijf. Maar de verkering hield stand en dat was reden om toch weer werk op Texel te zoeken. “Ik begon met stenen zetten en graven delven bij mijn schoonvader. Ik was ook wel eens chauffeur en op een gegeven moment hielp ik overledenen verzorgen. Mooi werk, van lieverlee ben ik er ingeroeld”, blikt hij terug.

Eigen ideeën

In 2005 namen Mark en Yolanda het bedrijf over. “Vanaf het begin hebben we onze eigen ideeën doorgevoerd. Mijn vader had in 1990 het uitvaartcentrum gebouwd. Voor die tijd werd je in de kerk of thuis opgebaard. Wij hebben flink verbouwd. Eerst met de *Landschaps-*

kamer en de *Strandkamer* en later ook met de *Familiekamer*. Ook door internet kregen mensen steeds meer hun eigen ideeën. Vroeger bepaalde de dominee of pastoor hoe de uitvaart eruitzag, maar uitvaarten worden steeds persoonlijker.”

Voor de afgelopen jaren is er veel veranderd, vertelt Mark. “Uitvaarten worden steeds meer in huiskamersfeer bij ons in het uitvaartcentrum gehouden. Dat was noodgedwongen toen door corona alleen kleine gezelschappen bij elkaar mochten komen. Maar dat wordt nu voortgezet. In het crematorium in Schagen is de tijd beperkt, bij ons kun je rustig de hele middag zitten. Dat geeft veel saamhorigheid. Steeds vaker ook zie je dat nabestaanden de overledene uitgeleide doen tot de TESO-haven en niet mee naar Schagen gaan. Vroeger was het zakken van de kist het symbolische afscheid, nu steeds vaker het wegvaren van de boot. Dat is ook praktisch. Veel ouderen zien er tegenop om naar de overkant te gaan. Even naar het uitvaartcentrum rijden, is een stuk makkelijker.”

Alles in eigen hand

Ze zijn trots op hun bedrijf. Zelfs voor landelijke begrippen is hun werkwijze uniek. Mark: “Rouwkaarten drukken, vervoer verzorgen, graven delven, stenen maken, we hebben alles in eigen hand.” Yolanda: “Fijn is het ook om ideeën aan te dragen. Bijvoorbeeld als nabestaanden een bijzondere auto hebben en die te gebruiken als rouwauto.” Mark: “Ik zeg altijd: Het is jullie uitvaart, jullie bepalen het verloop. Maar mensen staan er vaak niet bij stil wat er allemaal kan.”

Onder verdrietige omstandigheden is Mark op zijn best. “Ik heb een verdrietig beroep, maar het is ook heel mooi. Je merkt vaak een gespannen situatie als je aankomt. Maar ga je een paar uur later weer weg, dan zijn mensen vaak al een stuk rustiger. Ik ben regelmatig bij mensen die ruzie hebben. Of een lang slepend familieconflict. Dan is het zaak om gevoeligheden uit de weg te gaan en niet aan te dringen. Vaak lost het zichzelf op. Kinderen beseffen dat ze toch ze met elkaar de uitvaart van vader of moeder moeten regelen. Ik heb in ieder geval nog

een fotopresentatie te programmeren. “Nu doen wij dat nog handmatig, straks kunnen klanten dat zelf. Ze hoeven niet bang te zijn om fouten te maken, op de achtergrond kijkt Yolanda mee of alles goed gaat.”

Hecht duo

Ze vormen een hecht duo, elk met eigen taken. Yolanda: “Mark is het gezicht naar buiten en voert alle gesprekken, ik doe het papierwerk en regel alles op kantoor. We versterken elkaar. Allebei zijn we perfectionistisch ingesteld. Het is bij ons niet snel goed genoeg.”

Ze hoeven het niet alleen te doen. “We hebben een enorm goed team. Ruud Spoelstra werkt al jaren bij ons. Of het nu zondag of nacht is, hij is altijd paraat om Mark te helpen. Maartje Jongejan is onze steun en toeverlaat op kantoor. Miranda Trap en Femke Tjepkema verzorgen uitvaarten als Mark niet kan en verder hebben we oproepkrachten die drager of koffiezetter zijn. Elk jaar delen we zo'n vijftientwintig kerstpakketten uit aan medewerkers.”

Ondanks alle hulp hebben ze veel meer dan een dagtaak aan de circa honderdvijftig uitvaarten per jaar. Ze schetsen een bestaan waarin vooral Mark vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week, 365 dagen per jaar klaar staat. “Alles moet wijken. Onze jongste is tussen de bedrijven door geboren. Tweeënhalf uur na de bevalling zat ik al op kantoor om nog iets te regelen”, vertelt Yolanda. Lachend: “Ik wilde eigenlijk vier kinderen, maar na drie was het wel klaar.”

Gevoelig beroep

Mark vertelt het interview met huisarts Willem Vos te hebben gelezen, dat een paar weken geleden in deze krant stond. “Ik zie wel gelijkenissen. Net als Willem hebben we een gevoelig beroep. Ons leven ligt onder een vergrootglas. Mensen hebben al snel hun mening klaar. Daar past niet bij dat je in de kroeg zit te feesten en daar mensen tegenkomt voor wie je net een uitvaart hebt verzorgd. Bovendien kan ik elk moment worden weggeroepen. Boeren hebben het ook druk. In deze tijd van het jaar zie je om twee uur 's nachts nog aan het werk om de oogst binnen te halen. Maar als ze naar bed gaat, zijn ze echt vrij. Bij ons kan om tien over twee de telefoon gaan voor een nieuw overlijden.”

Yolanda: “We gaan één keer per jaar op vakantie. In oktober, een week in Nederland. Zodat Mark als het echt druk wordt, binnen een paar uur thuis kan zijn. Die

wetenschap geeft rust. En inderdaad is het al een paar keer gebeurd dat hij terug moest.”

Lachend: “Ik was een keer met de kinderen bij Bosma in de winkel om kleren te kopen. Mark belde dat dat hij was weggeroepen. Ik zei tegen de kinderen: Oké, kleren uittrekken, we rekenen af en gaan naar huis. De winkelmedewerkster vond dat typerend voor ons gezin. Niemand klaagde of jankte, iedereen ging gelijk mee.” Dochter Suzan vult aan: “Plannen doen we niet, alles gebeurt last minute. Maar dat heeft ons ook geleerd om te genieten van de kleine dingetjes. Zoals een keer met z'n allen koffiedrinken.”

Veel vrije tijd blijft er niet over, laat staan dat ze tijd hebben voor hobby's in verenigingsverband. Mark: “Ik probeer wel regelmatig te jagen. Ik heb al jaren mijn jachtakte en op verzoek van boeren jaag ik op ganzen, kraaien en ander schadelijk wild. Zaterdagochtend vroeg in de slootkant met een bui regen over me heen, zo laad ik de accu weer op. Sinds een paar jaar heeft mijn zoon Thijs ook zijn akte en gaan we regelmatig samen.”

Alle drukte schrikt de kinderen niet af. Voor de eindopdracht van haar studie bedrijfskunde deed Suzan onderzoek naar bedrijfsopvolging in de uitvaartwereld. En hoewel ze inmiddels werk heeft gevonden op het administratiekantoor Rekenmaatje van Astrid van der Vis, overweegt ze serieus om te zijner tijd in het familiebedrijf te stappen. “Ik help thuis al mee met de administratie en vind het heerlijk werk.”

Rustig meedraaien

Haar zus Iris wil boswachter worden, maar ook broer Thijs, die timmerman is bij het bouwbedrijf van Joost van Heerwaarden, denkt over een toekomst in het familiebedrijf. “Na de bouwvak ga ik één dag per week mijn vader helpen. Ik denk dat ik er over een paar jaar wel vast aan het werk wil”, vertelt hij. Mark: “Laat ze maar rustig meedraaien om te kijken of het wat voor ze is. Het zou leuk zijn als ze ons opvolgen. Maar het is uiteindelijk hún beslissing. Als ze er toch van afzien, vinden we wel weer een andere oplossing. En sowieso moeten ze het op een andere manier doen. Met méér tijd voor een privéleven.”

Joop Rommets